Âdem Aleyhisselâmın Çocukları ve Ensest İlişki

Allâh Teâlâ kâinatı belli bir düzen ve esas müvazenesinde yaratmıştır. Cenâb-ı Hak her şeyi yarattığını bildirmesine rağmen[1] birden fazla ayet-i kerimede bizlere sebeplere tevessül etmeyi emretmiştir.[2] Kainatı da bu denge unsuru içerisinde yaratmıştır çünkü. Yağmuru bulut, sebze ve meyveleri toprağı vesile kılarak bizlere ulaştırmıştır. Tüm bunları yaratan Allâh Teâlâ insanın türemesini de doğal olarak bir sebebe bağlamıştır. Bu söylediğimiz husus müşahede ettiğimiz bir şey olduğu için bedîhîdir ve delilden müstağnidir.

Bu mevzuda asıl üzerinde durmamız gereken nokta şudur; Bizler bu gün insanlığın bir erkek ve dişinin ilişkiye girmesi neticesinde çoğaldığını biliyoruz. Maziye baktığımızda da Adem ve İsa aleyhimesselam haricinde- insan cinsinin türemesi adına farklı bir manzara ile karşılaşmıyoruz. Adem aleyhisselam'ın babası olduğu şeklindeki olsa olsa psikolojik travmaların eseri olabilecek ucube herzeyi bir kenara bırakacak olursak Adem aleyhisselam'ın yaratılışının babasız gerçekleşmesinin aklen bizzarure olduğu tartışılmaz olacaktır. Aksini düşünmek sonu belli olmayan bir teselsüle,veya havâdis lâ evvele lehâ'ya yahut da evrim gibi bir takım küfrî inançlara götürecektir.

İsa aleyhisselâm'ın babasız yaratıldığı da bir kısım ayet-i kerimelerle sabittir. Bunların bir kısmını şöyle sıralayabiliriz:

1. Melekler demişti ki: "Ey Meryem! Allâh sana, Kendinden bir sözü, adı Meryem oğlu İsa olan Mesihi, dünya ve ahirette şerefli ve Allâh'a yakın kılınanlardan olarak müjdeler".[3]
2. Meryem: "Rabbim! Bana bir insan dokunmamışken nasıl çocuğum olabilir?" demişti. Melekler şöyle dediler: "Allâh dilediğini böylece yaratır. Bir işin olmasını dilerse ona ol der ve olur".[4]
3. Allâh'ın katında İsa'nın durumu kendisini topraktan yaratıp sonra ol demesiyle olmuş olan Adem'in durumu gibidir.[5]
4. Kitabda Meryem'i de an. O, ailesinden ayrılarak, doğu yönünde bir yere çekilmişti… Sonra, insanlardan gizlenmek için bir perde germişti. Cebrail'i göndermiştik de ona tam bir insan olarak görünmüştü.
   Meryem: "Eğer Allâh'tan sakınan bir kimse isen, senden Rahman'a sığınırım" dedi.
   Cebrail: "Ben temiz bir oğlan bağışlamak için Rabbinin sana gönderdiği elçiden başkası değilim" dedi.
   Meryem: "Bana bir insan temas etmemişken, ben kötü kadın da olmadığım halde nasıl oğlum olabilir?" dedi.
   Cebrail: "Bu böyledir, çünkü Rabbin, 'Bu bana kolaydır, onu insanlar için bir mucize ve katımızdan da bir rahmet kılacağız; hem bu önceden kararlaştırılmış bir iştir' diyor" dedi.
   Meryem oğlana gebe kaldı, o haliyle uzak bir yere çekildi.
   Doğum sancısı onu bir hurma ağacının dibine gitmeğe mecbur etti. "Keşke ben bundan önce ölmüş olsaydım da unutulup gitseydim" dedi.. Onun

altından bir ses kendisine şöyle seslendi: “Sakın üzülme, Rabbin içinde bulunanı şerefli kılmıştır. Hurma ağacını kendine doğru silkele, üstüne taze hurma dökülsün.
Ye iç, gözün aydın olsun. İnsanlardan birini görecek olursan ‘Ben Rahman için oruç adadım, bugün hiçbir insanla konuşmayacağım’ de.”
Çocuğu alıp kavmine getirdi, onlar: “Meryem! Utanılacak bir şey yaptın. Ey Harun’un kızkardeşi! Baban kötü bir kimse değildi, annen de iffetsiz değildi” dediler.
Meryem çocuğu gösterdi. “Biz beşikteki çocukla nasıl konuşabiliriz?” dediler.
Çocuk: “Ben şüphesiz Allâh’ın kuluyum. Bana kitap verdi ve beni peygamber yaptı, nerede olursam olayım beni mübarek kıldı. Yaşadığım müddetçe namaz kılmamı, zekat vermemi ve anneme iyi davranmamı emretti. Beni bedbaht bir zorba kılmadı. Doğduğum günde, öleceğim günde, dirileceğim günde bana selam olsun” dedi.
İşte hakkında şüpheye düştükleri Meryem oğlu İsa gerçek söze göre budur.[6]

Ayet-i kerimelerde geçen Meryem aleyhesselâmın “Bana bir insan temas etmemişken, ben kötü kadın da olmadığım halde nasıl oğlum olabilir?” şeklindeki ifadesi de Allâh Teâlâ’nın insanoğlu var olduğu sürece onun türemesini erkek ve dişinin birleşmesine bağladığını teyit etmektedir.

Âdem (aleyhisselam) dönemindeki çoğalmaya baktığımızda bu noktada da bir takım ayetlerin konumuza ışık tutmadığını görmekteyiz. Sırasıyla zikredecek olursak;

1. “Ey insanlar! O Rabbinizden korkunuz ki, sizi bir nefisten yaratmıştır ve ondan da zevcesini yaratmıştır. Ve o ikisinden de birçok erkekler ve kadınlar türetmiştir. Ve Allâh-ü Azîmüşşan’dan korkunuz ki, O’nunla birbirinizden dilekte bulunursunuz, rahîmlerden de korkunuz ki, şüphe yok ki, Allâh Teâlâ üzerinize nâzir bulunmaktadır.”[7]
2. “Ve O (o Hâlik-i Hakîm)dir ki sizleri bir tek nefisten yaratmıştır.”[8]
3. “Sizi bir tek candan (Âdem’den) yaratan, ondan da yanında huzur bulsun diye eşini (Havva’yı) yaratan O’dur. Eşi ile (birleşince) eşi hafif bir yük yüklendi (hamile kaldı). Onu bir müddet taşıdı.”[9]
4. “O, insanı bir damla sudan yarattı. Fakat bakarsın ki (insan) Rabbine apaçık bir hasım oluvermiştir.”[10]
5. “Allâh size kendi nefislerinizden eşler yarattı, eşlerinizden de sizin için oğullar ve torunlar yarattı ve sizi temiz gıdalarla rızıklandırdı. Onlar hâla bâtıla inanıp Allâh’ın nimetine nankörlük mü ediyorlar?”[11]
6. “Sudan (meniden) bir insan yaratıp onu nesep ve sıhriyet (kan ve evlilik bağından doğan) yakınlığa dönüştüren O’dur. Rabbinin her şeye gücü yeter.”[12]
7. “Allâh sizi (önce) topraktan, sonra meniden yarattı. Sonra sizi çiftler (erkek-dişi) kıldı. O’nun bilgisi olmadan hiç bir dişi ne gebe kalır ne de doğurur. Bir canlıya ömür verilmesi de, onun ömründen azaltılması da mutlaka bir kitaptadır. Şüphesiz bunlar, Allâh’a kolaydır.”[13]
8. “Yerin bitirdiklerinden, insanların kendilerinden ve henüz mahiyetini bilmedikleri şeylerden bütün çiftleri yaratan Allâh’ı tesbih ve takdis ederim.”[14]

9. “İnsan görmez mi ki, biz onu meniden yarattık. Bir de bakıyorsun ki, apaçık düşman kesilmiş.”[15]
10. “Allâh sizi bir tek nefisten (Âdem’den) yarattı, sonra ondan da eşini yarattı. Sizin için hayvanlardan sekiz eş meydana getirdi. Sizi de annelerinizin karınlarında üç katlı karanlık içinde çeşitli safhalardan geçirerek yaratıyor. İşte bu yaratıcı, Rabbiniz Allâh’tır. Mülk O’nundur. O’ndan başka ilah yoktur. Öyleyken nasıl oluyor da (O’na kulluktan) çevriliyorsunuz?”[16]
11. “Sizi topraktan, sonra meniden, sonra alakadan (aşılanmış yumurtadan) yaratan sonra bebek olarak çıkaran, sonra sizi güçlü kuvvetli bir çağa erişmeniz, sonra da ihtiyarlamanız -ki içinizden daha önce vefat edenler de vardır- ve belli bir vakte ulaşmanız için sizi yaşatan O’dur. Umulur ki düşünürsünüz.”[17]
12. “Şurası muhakkak ki erkek ve dişiden ibaret olan iki çifti O yarattı. (Rahime) atıldığı zaman nutfeden.”[18]
13. “Sizi biz yarattık. Tasdik etmeniz gerekmez mi?
Söyleyin öyleyse, (rahimlere) döktüğünüz meni nedir?
Onu siz mi yaratıyorsunuz yoksa yaratan biz miyiz?”[19]
14. “İnsan, kendisinin başıboş bırakılacağını mı sanır!
O, (döl yatağına) akıtılan meninin içinden bir nutfe (sperm) değil miydi?
Sonra bu, alaka (aşılanmış yumurta) olmuş, derken Allâh onu (insan biçiminde) yaratıp şekillendirmişti.
Ondan da iki eşi, yani erkek ve dişiyi var etmişti.”[20]
15. “Gerçek şu ki, biz insanı katışık bir nutfeden (erkek ve kadının dölünden) yarattık; onu imtihan edelim diye, kendisini işitir ve görür kıldık.”[21]
16. “(Ey insanlar!) Biz sizi dayanıksız bir sudan yaratmadık mı?
İşte o suyu, sağlam bir yere yerleştirdik.
Belli bir süreye kadar.
Biz buna güç yetirmişizdir. Ve bizim gücümüz ne büyüktür!”[22]
17. “Kahrolası insan! Ne inkârcıdır!
Allâh onu neden yarattı?
Bir nutfeden yarattı da ona şekil verdi.”[23]
18. “İnsan neden yaratıldığına bir baksın!
Atılan bir sudan yaratıldı.
(O su) sırt ile göğüs kafesi arasından çıkar.”[24]
19. “O, insanı bir aşılanmış yumurtadan yarattı.”[25]

Zikrettiğimiz bu ayet-i kerimeler insanoğlunun esbap dairesindeki türemesinin erkek ve kadının birleşmesi neticesinde meydana gelen döllenmeyle olduğunu ortaya koymaktadır. En’âm, 2, Hicr, 26, 28, Tâha, 55, Hacc, 5, Mü’minûn, 12, er-Rûm, 20, Secde, 7, Sâffât, 11, Sâd, 71 gibi ayet-i kerimelerde insanın topraktan, kurumuş balçıktan yaratıldığının ifade edilmesi Adem aleyhisselam’ın yaratılışına hamledilmelidir. Aksi takdirde Kur’an ayetleri arasında insanın yaratılması mevzuunda bir çelişki ve tearuz meydana gelir ki Allâh’ın kitabı bundan münezzehtir. İnsanlara hitaben “sizi topraktan yarattık” [26](“خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ“), tarzındaki ayet-i kerimeler de Adem aleyhisselam’ın yaratılışına hamledilmelidir. Zira “Tüm insanlık Adem’den, adem de topraktandır” sözü şu ana dek aklı başında bir tek kişinin itiraz etmediği müsellem bir kaziyyedir.

Ayrıca “İnkâr edenler, göklerle yer bitişik bir halde iken bizim, onları birbirinden kopardığımızı ve her canlı şeyi sudan yarattığımızı görüp düşünmediler mi? Yine de inanmazlar mı?” şeklindeki ayet-i kerimede yer alan “canlı olan her şeyin sudan yaratıldığı” şeklindeki umumî ifade insanı da içine almaktadır pek tabii olarak.[27] Yukarıda 7 ve 11 numarada yer verdiğimiz ayet-i kerimelerdeki “topraktan, sonra meniden” ifadesi insanlığın başlangıcı olan Adem aleyhisselam’ın topraktan sonrasının da meniden yaratıldığını göstermektedir. İfade ettiğimiz üzere bu tasnif, insanın yaratılışını konu edinen ayetlerin kendi aralarındaki mutabakat açısından zaruridir, kaçınılmazdır. Yine “Ey insanlar! Doğrusu biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık”[28] ayet-i kerimesi de insanlığın mevcudiyet sahasında bir erkek ve dişiye dayandığının açık bir göstergesidir.

Öyleyse bu mahalde sorulması gereken soru ve çözüme kavuşturulması gereken problem şudur;

Adem Aleyhisselâm’in çocukları da birer insan olduklarından dolayı tadat edilen ayetlerde bahsedildiği gibi erkek ve dişiden türemişlerdir. Bunun aksini iddia edebilmek için elde delil olması gerekir. Böyle bir delilin mevcudiyetinden de bahsedilemez. Adem aleyhisselam ilk yaratılan insan olup, eşi Havvâ (aleyhisselam) da ondan yaratıldığına göre bu ikisinin çocukları kardeş olmaktadır. Ve bunların türemesi aklen kardeşin kardeşle evlenmesiyle meydana gelebileceği için ortaya ensest ilişki sebebiyle meydana gelen bir çoğalma durumu çıkacaktır. Bunun da Allâh Teâlâ tarafından nehyedilen bir şey olduğunu biliyoruz. Şu halde bu işkalin çözümü nedir?

Hâbil ve Kâbil Meselesi

Öncelikle işi naklî cihetiyle ele alalım; Bir kısım rivayet tefsirlerimiz ve naklî kaynaklarımız **İbn Abbas**, **İbn Mesud** ve bazı sahabeden **Hz. Adem**’in çocuklarının biri kız diğeri erkek olmak suretiyle ikişer ikişer ayrı batınlarda dünya geldiğini kaydetmektedirler. Ve yine bu eserlerde kaydedildiğine göre; Hz. Âdem’in erkek çocuğuyla beraber bir de kız çocuğu doğardı. Âdem bir batındaki kızla diğer batındaki erkeği evlendirirdi. Nihayet adı Hâbîl ve Kâbîl olan iki oğlu dünyaya geldi. Kâbîl, tarımla uğraşırdı. Hâbîl ise mülk sahibi idi. Kâbîl yaşça büyüktü ve onun bacısı Hâbîl’in bacısından daha güzeldi. Hâbîl, Kabil’in bacısıyla evlenmek istedi. Kâbîl buna engel olarak; o benim kızkardeşimdir, benimle birlikte doğdu ve senin kız kardeşinden daha güzeldir. Bu sebeple onunla evlenmeye ben daha çok hak sahibiyim” dedi. Babası onun Hâbîl’le evlenmesini emretmişti. Ancak Kâbîl kabul etmedi. Bunun üzerine iki kardeş Allâh Azze ve Celle’ye birer kurban takdîm ederek hangisinin daha haklı olduğunu öğrenmek istediler. Kâbîl bir kurban sundu. Hâbîl de yağlı bir keçi kurban etti. Bunun üzerine ateş inip Hâbil’in kurbanını aldı Kabil’in kurbanını olduğu gibi bıraktı. O zamanlarda kurbanın kabul edilişinin alâmeti buydu.

Kâbîl kızarak; “ya seni öldürürüm, ya da kız kardeşimle evlenemezsin” dedi. Hâbîl ise; “Allâh, ancak kendisinden korkanlardan kabul eder” dedi.[29] Kur’an-ı Kerim’de yer alan “Onlara, Adem’in iki oğlunun haberini gerçek olarak anlat; Hani birer kurban takdim etmişlerdi de birisinden kabul edilmiş, diğerinden ise kabul edilmemişti. (Kurbanı kabul edilmeyen kardeş, kıskançlık yüzünden), ‘Andolsun seni öldüreceğim’ dedi. Diğeri de ‘Allâh

ancak takvâ sahiplerinden kabul eder' dedi." şeklindeki ayet-i kerime bu hadiseden bahsetmektedir.

Meselenin aklî boyutuna gelince; her şeyden önce bilmemiz gerekir ki Allâh Teâlâ çirkin olan bir şeyi emretmez, mübah kılmaz. O Celle Celaluhu'nun emrettiği yahut serbest bırakmış olduğu şeyler akla, tabiata, fıtrata uygun olan şeylerdir. Zira "Bütün iyi ve temiz şeyler size helâl kılınmıştır"[30], "De ki: Allâh kötülüğü(fahşâ) emretmez"[31], "İşte o Peygamber onlara iyiliği emreder, onları kötülükten meneder, onlara temiz şeyleri helâl, pis şeyleri haram kılar",[32] "Muhakkak ki Allâh, adaleti, iyiliği, akrabaya yardım etmeyi emreder, çirkin işleri, fenalık ve azgınlığı da yasaklar"[33] şeklindeki ayet-i kerimeler de bunu tasdik etmektedir. İlaveten belirtmiş olalım ki Allâh Teâlâ'nın bir ismi de "Hakîm" dir. Hakîm ise "her ne işlerse işi yerinde olan,yaptığı şey hikmetten hâlî olmayan" anlamını taşımaktadır.[34]

Hüsün Kubuh Meselesi

Meşru veya me'murun bih olan bir şeyin tayyibâttan olduğu noktasında ittifak vardır. Yani bir şey emredilmişse güzeldir. Bunda ihtilaf yok. Eş'ariyye, Mutezile ve Maturidîler arasında ihtilaflı olan nokta ise güzel olan bu şeyin güzelliğinin neden kaynaklandığıdır. Bu konu da birinci derecede kelamı ikinci derecede Usul ilmini ilgilendiren "**Hüsün-kubuh meselesi**"dir. **Eş'arilere göre hüsün emrin mûcebidir**. Yani bir şey emredildiği için güzeldir. Bu güzelliğin ispatı veya emirden önce idrak edilmesi noktasında aklın her hangi bir fonksiyonu yoktur. Akıl sadece emredilen bir şeyi anlama işlevi için mücerret bir alettir.

Mu'tezileye göre ise hüsun emrin medluludur. Yani bir şey güzel olduğu için emredilmiştir. Güzel oluşu hususundaki hüküm akla aittir. Güzel olduğuna akıl zaviyesinden hükmedilen şeyi şeriatın emretmesiyle güzelliği tescillenmiş olur.

Maturidilere göre, Mutezilenin dediği gibi hüsün emrin medluludur, bu doğru. Ancak aklın hâkim olması manasında bir medluliyet değildir bu. Bilakis akıl emredilmeden önce bir şeyin güzelliğini anlayabilir. Ancak onun güzel olduğu noktasındaki hükmü şeriat verir. Bu noktada da Eş'ariler görüşlerinde isabet üzeredirler.[35]

Her üç mezhebin görüşünün ortak noktası; Cenab-ı Allâh'ın emrettiği her şeyin güzel olduğudur. Buna göre Adem aleyhisselam'ın çocuklarından farklı batındakilerin evlenmesi Cenab-ı Hakkın insanlığın çoğalması için ibtidaen vaz ettiği sebepler dairesinde zaruri olmaktadır. Ve o gün için bunun insanlığın çoğalması adına faydasından ziyade zaruret olması söz konusudur. O yüzden bu ameliye o zaman açısından fıtrata ve tabiata uygunluk arz etmektedir. İfade ettiğimiz gibi esbap dairesinde bir zarurettir bu. Yoksa –hâşâ- Allâh adına oluşan bir zaruret değildir, olamaz. Çünkü zaruret alternatifi olmayan şeydir. Adem aleyhisselam'ı ve ondan da eşini ibtidaen yaratan Allâh insanlığın çoğalmasını -onları yoktan var ettiği gibi- topraktan yaratmakla da devam ettirebilirdi. Ancak yaptığından sual olunmayan Allâh,[36] hikmetini sadece yüce zatının bildiği bir sebeple insanoğlunun erkek ve dişiden türeyerek çoğalmasını takdir etmiştir. Bahsinde olduğumuz

zaruret de bu takdirin esbap dairesindeki işleyişi esnasında meydana gelen kaçınılmaz durumdur. Yoksa –hâşâ- Allâh Teâlâ'nın yapacak başka bir şeyinin kalmaması anlamında değil.

Kaldı ki; bu zarurette dahi aynı batında olan kardeşlerin evlenmesi yasakken ayrı batındakilerin evlenmesi serbest bırakılmıştır. Burada izafî bir bu'diyet yani göreceli bir uzaklık vardır.[37] Fakat daha sonra bu zaruret ortadan kalkınca kardeşlerin evenmesi haram kılınmıştır.

Buraya kadar anlatılanlar işin bir boyutu. Diğer yandan bakacak olursak; bütün Peygamberler dinin aslında herhangi bir değişiklik olmaksızın birbirlerini teyit etmek suretiyle gönderilmişlerdir. Nitekim bu durum Kur'an-ı Kerim'in bir çok ayetinde ifade edilmektedir. Dinin fer'î demiş olduğumuz fıkhî ve amelî noktalarında birbirlerini te'yit etmeleri ise şart değildir ve hatta vakıa da mutabık değildir. Zira evvelki şeriatlarda yasak olan bir takım şeyler bizim şeriatımızda serbest, serbest olan bazı şeyler de haram olabilmektedir. Bu konunun tafsilini de usul eserlerindeki "**Şer'u men kablenâ**" başlığı altında bulabiliriz.

Şu halde bir şeyin akla, tabiata, fıtrata ters olması sebebiyle fahşâ kapsamına girmesinin müslüman nazarındaki yegane ölçüsü Allâh'ın onu haram kılıp kılmadığıdır. Bunu bırakıp, mücerret akıl zaviyesinden hadiseye bakacak olursak nikah yoluyla meydana gelen ilişkiyle zina yolu ile yapılan cinsel ilişkinin farkını neyle ortaya koyabiliriz? İş açısından ikisi de aynı eylemken müslüman nazarında birini güzel diğerini çirkin yapan yegane müessir nikah ile yapılan ilişkinin Allâh'ın emrine muvafık olması, zina ile yapılan ilişkinin ise haram kılınmış olmasından başka ne olabilir?

Yahut şöyle düşünelim; Çocukluğundan itibaren aynı çatı altında yaşamış, birbirlerinden hiç ayrılmamış ve abi-kardeşten daha yakın münasebetleri olan bir amca oğluyla amca kızı büluğa erince evlenebiliyor.Bu, Allâh U'ın serbest bıraktığı bir iş ve tayyibat kapsamında. Diğer yandan bir erkek hayatında yüzünü bile bir kez görmediği fakat annesinin emzirmiş olduğu Dünya'nın öte yanındaki süt kardeşi olan kızla evlenemiyor. Bu da Allâh'ın yasakladığı bir iş ve fahşâ kapsamında. Bir mü'minin nazarında bu iki meselenin birincisini güzel, ikincisini çirkin kılan faktör Allâh'a olan teslimiyetinden gayrı ne olabilir ki sahiden?

Şimdi bu noktadan sonra kalkıp bir müslümanın: "Ensest ilişkiyi bizim dinimizin haram kabul etmesine rağmen Adem Aleyhisselam'ın çocuklarının bu ilişkiyle çoğalmasını nasıl izah edebiliriz?" sorusuna takılması mantıklı değildir. Zira, şeriatler farklıdır ve o zamanda haram veya helal olan bir şeyin şimdi tam tersi olmasının gerekliliği diye bir kaide olmadığı gibi, şimdi haram veya helal olan bir şeyin o zamanda da tam aksine olması şart olması söz konusu değildir. Nasıl ki; bizler "Yahudilere bütün tırnaklı hayvanları haram kıldık. Sırtlarında yahut bağırsaklarında taşıdıkları ya da kemiğe karışan yağlar hariç olmak üzere sığır ve koyunun iç yağlarını da onlara haram kıldık"[38] ayet-i kerimesinden yola çıkarak "Yahudilere o zaman haram kılınan bu maddeler şimdi bizlere neden helal?" diye bir soru soramıyorsak aynı şekilde "Bu gün bize haram olan bir şey o zaman niçin helaldi?" sorusunu da soramayız. Ensest ilişkinin o zamandaki meşruiyetini sorgulayan bir müslümanın zikrettiğimiz ayette geçen hükümle bu günkü hükmün

arasındaki farkı da sorgulaması gerekir. Bu da müslüman bir kişiyi ismini kendisinden aldığı “teslimiyet” şuurundan fersah fersah uzaklaştıracak olan ziyadesiyle hastalıklı bir fikir yapısıdır.

Ez cümle, biz kuluz ve Allâh’ın bize emrettiklerinin bizim adımıza faydalı ve güzel şeyler olduğuna, nehyettiklerinin de zararlı ve çirkin olduğuna inanıp, emirleri yerine getirmek ve yasaklardan da kaçınmakla memuruz. Aksi bir tutum sergilersek; “Neden kıble başta mescid-i aksa idi de sonra mescid-i haram oldu?” gibi soruların ardı arkası gelmez.

Aynı şekilde İslam’ın bidayetinde müslümanların sayısı azken bir kişi on kişiye karşı savaşmak mecburiyetinde idi. Ve bu durum “Ey Peygamber! Müminleri savaşa teşvik et. Eğer sizden sabırlı yirmi kişi bulunursa, iki yüze (kâfire) galip gelirler”[39] ayetiyle ifade edilmekteydi. Daha sonra müslümanlar çoğalınca “Şimdi Allâh, yükünüzü hafifletti; sizde zayıflık olduğunu bildi. O halde sizden sabırlı yüz kişi bulunursa, (onlardan) ikiyüz kişiye galip gelir. Ve eğer sizden bin kişi olursa, Allâh’ın izniyle (onlardan) ikibin kişiye galip gelirler. Allâh sabredenlerle beraberdir.”[40] âyeti nazil oldu ve bir müslümanın iki kafire karşı savaşması emrolundu. Şimdi buradan hareketle ayette bahsi geçen neshe her hangi bir itirazımız olabilir mi?

Selam teslim olanların üzerine olsun.

---

[1] En’âm, 10102,1, Zümer, Ğâfir, 62 vd.

[2] Maide, 35

[3] Âl-i İmrân, 45

[4] Âl-i İmrân, 47

[5] Âl-i İmrân,59

[6] Meryem, 16-34

[7] Nisa, 1

[8] En’âm, 98

[9] A’râf, 189

[10] Nahl, 24

[11] Nahl, 72

[12] Furkan, 54

[13] Fâtır, 11

[14] Yasin, 36

[15] Yasin, 77

[16] Zümer, 6

[17] Mü’min, 67

[18] Necm, 45,46

[19] Vâkıa, 57-59

[20] Kıyâme, 36-39

[21] İnsan, 2

[22] Mürselât, 20-23

[23] Abese, 17-19

[24] Târık, 5-7

[25] Alak, 2

[26] Hacc, 5

[27] Bu âyet-i kerime veya İnsan süresi 2. Ayet-i kerimedeki umumdan yola çıkarak Âdem aleyhisselâm’ın da nutfeden oluştuğunu iddia etmek Kur’anı kerim’i parçacı okumanın tipik bir örneğidir. Zira böyle bir delil aksine bir istidlalle “Allâh Teâlâ’nın da –sair eşyâ gibi olmayan- bir şey olduğu ve ayetteki “külle şey’in” kapsamına gireceği ve bunun da neticesi olarak Allâh U’ın –hâşâ- kendi kendini sudan var ettiği gibi saçma sapan bir sonuç ortaya çıkar ki bunun tartışılamayacak derecedeki absürtlüğü gayet net ortadadır.

[28] Hücurât, 13

[29] Taberi, Cami’u’l-beyân, Dâru Hicr, 2001, B.I, (Thk: Abdullah b. Abdülmuhsin et-Türkî), VIII/321 vd.,İbn Kesîr, Tefsiru’l-Kur’âni’l-azîm, Daru Teyba, Riyat, 1999, B.II, (Thk: Sâmi b. Muhammed es-Selâme), III/84, Suyûtî, ed-Dürru’l-mensûr, Merkezu Hicr, Kahire, 2003, B.I, (Thk: Abdullah b. Abdülmuhsin et-Türkî) V/258, Ebu’l-ferec İbnu’l-Cevzî, Zâdu’l-mesîr, el-Mektebetu’l-İslâmî, II/332-3, İbn Kesir bu hadiseyi İbn Ebî Hatim’den rivayet ederek “İsnadı ceyyittir” demiştir. III/83, Suyûtî de “ed-Dürru’l-mensûr”unda (II/273) ayrı olarak Abd b. Humeyd, İbnu’l-Münzir, İbn Asâkir’e nispet etmiş ve isnadının ceyyit olduğunu söylemiştir.

[30] Maide, 4

[31] A’raf, 28

[32] A’râf, 157

[33] Nahl, 90

[34] Bkz. Gazzâlî, Ebu Hamid, el-Maksidu'l-esnâ fî şerh-i esmâillâhi'l-hüsnâ, Daru'l-kütübi'l-İlmiyye, Beyrut-Lübnan, s. 91, el-Kurtubî, İbn Ahmed el-Ensârî, el-Esnâ fî şerh-i esmaillâhi'l-hüsnâ ve sıfâtih, el-Mektebetu'l-asriyye, Beyrut, 2005, B.I, s. 305, Said b. Ali el-Kahtânî, Şerhu esmâillâhi'l-hüsnâ, Daru'l-îman, İskenderiyye, s. 104

[35] Tafsil için bkz. Serahsî, Usûl, Daru'l-kütübi'l-ilmiyye, Beyrut-Lübnan, 1993, B.I, I/60 Abdülaziz el-Buhari, Keşfu'l-esrâr, Daru'l-kütübi'l-ilmiyye, Beyrut-Lübnan, 1997, B.I, I/269, Taftazâni, Mesud b. Ömer, Şerhu't-telvîh ale't-tavdîh, II/324, Daru'l-kütübi'l-ilmiyye, Beyrut-Lübnan, B.I

[36] Enbiyâ, 23

[37] Tefsiru'ş-Şa'râvî, V/3071, (Yayınevi, Tarih: yok)

[38] En'âm, 146

[39] Enfâl, 65

[40] Enfâl, 66